

PRIOPĆENJE

FIRST RELEASE

Obvezni ste da prilikom dozvoljenih radnji, u svom proizvodu ili aplikaciji navedete izvor podataka.
You are required to specify a data source when allowed in your product or application.

GODINA/YEAR XIV

SARAJEVO, 10.12.2025.

BROJ/NUMBER 1

ZNANOST, TEHNOLOGIJA I INOVACIJE

SCIENCE, TECHNOLOGY AND INNOVATIONS

Proračunska izdvajanja za istraživanje i razvoj, 2024-2025.

Government budget allocations for RiD, 2024-2025

U Bosni i Hercegovini proračunska izdvajanja za istraživanje i razvoj (IR) u 2024. godini iznosila su 84 177 580 KM.

Prema sektoru, najviše sredstava utrošeno je u sektor visokog obrazovanja 55,6%, zatim državnom sektoru 33,0%, poslovnom sektoru 8,7%, neprofitnom sektoru 1,8% i sektor inozemstva 0,9%.

Najviše proračunskih sredstava prema društveno-ekonomskim ciljevima utrošeno je u opće unapređenje znanja: * IR financiran iz općih fondova sveučilišta (41,2%).

Prema oblasti istraživanja, najviše sredstava utrošeno je na društvene znanosti (44,3%) i multidisciplinarne znanosti (15,7%).

Planirana budžetska sredstva za istraživanje i razvoj u 2024. godini, iznose 99 217 055 KM. Prema društveno-ekonomskim ciljevima, većina sredstava planirana je za Obrazovanje (44,6%) i opće unapređenje znanja * IR financiran iz općih fondova sveučilišta (34,0%).

In Bosnia and Herzegovina government budget allocations for research and development (RiD) in 2024 amounted to 84 177 580 BAM.

By sector, the most budget allocations were in the sector of Higher education 55.6%, followed by the Government sector 33.0%, the Business sector 8.7%, the sector Non-profit sector 1.8% and the Abroad 0.9%.

According to the socio-economic objectives, the most budget allocations were to the General advancement of knowledge: RiD financed from GUF (41.2%).

By the field of science, the most budget allocations were on Social sciences (44.3%) and Multidisciplinary sciences (15.7%).

The planned budget allocations for research and development in 2024 amount to 99 217 055 BAM. According to the socio-economic objectives, most allocations are planned Education (44.6%) and General advancement of knowledge: RiD financed from GUF (34.0%).

1. PRORAČUNSKA IZDVAJANJA U BOSNI I HERCEGOVINI ZA ISTRAŽIVANJE I RAZVOJ PREMA DRUŠTVENO-EKONOMSKIM CILJEVIMA I SEKTORU¹ (STVARNI IZDACI), 2024.

GOVERNMENT BUDGET ALLOCATIONS IN BOSNIA AND HERZEGOVINA FOR RESEARCH AND DEVELOPMENT BY SOCIO-ECONOMIC OBJECTIVES AND SECTOR (ACTUAL OUTLAYS)¹, 2024

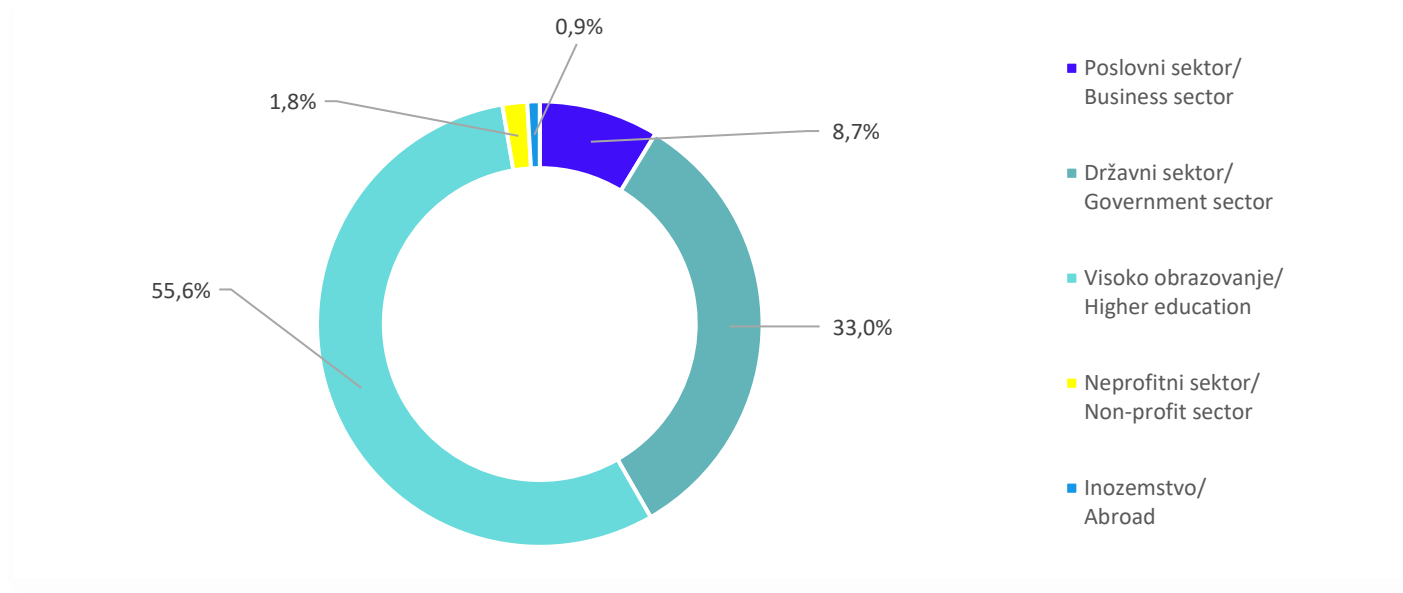
KM/BAM

	Ukupno	Poslovni sektor	Državni sektor	Visoko obrazovanje	Neprofitni sektor	Inozemstvo	
	Total	Business sector	Government sector	Higher education	Non-profit sector	Abroad	
UKUPNO	84 177 580	7 361 635	27 799 698	46 782 485	1 533 762	700 000	TOTAL
Istraživanje i eksploatacija Zemlje (01)	1 884 378	125 000	1 759 378	-	-	-	Exploration and exploitation of the Earth (01)
Očuvanje okoliša (02)	916 462	70 000	606 000	-	240 462	-	Environment (02)
Istraživanje i eksploatacija svemira (03)	-	-	-	-	-	-	Exploration and exploitation of space (03)
Transport, telekomunikacije i ostale infrastrukture (04)	26 513	-	26 513	-	-	-	Transport, telecommunication and other infrastructures (04)
Energija (05)	-	-	-	-	-	-	Energy (05)
Industrijska proizvodnja i tehnologija (06)	-	-	-	-	-	-	Industrial production and technology (06)
Zdravstvo (07)	-	-	-	-	-	-	Health (07)
Poljoprivreda (08)	5 955 026	5 955 026	-	-	-	-	Agriculture (08)
Obrazovanje (09)	30 552 830	-	14 925 859	14 926 971	-	700 000	Education (09)
Kultura, rekreacija, religija i masovni mediji (10)	5 709 100	-	4 466 100	-	1 243 000	-	Culture, recreation, religion and mass media (10)
Politički i društveni sistemi, strukture i proces (11)	10 000	-	10 000	-	-	-	Political and social systems, structures and processes (11)
Opće unapređenje znanja:* IR financiran iz općih fondova sveučilišta (12)	34 715 232	-	5 802 858	28 912 374	-	-	General advancement of knowledge: R&D financed from GUF (12)
Opće unapređenje znanja*: IR financiran iz drugih izvora (13)	4 408 039	1 211 609	202 990	2 943 140	50 300	-	General advancement of knowledge: R&D financed from other sources (13)
Obrana (14)	-	-	-	-	-	-	Defense (14)

¹ Podaci su prikazani prema Nomenklaturi za analizu i poređenje znansvetnog programa i proračuna iz 2007.godine (NABS 2007)
Data presented in accordance with the Nomenclature for the Analysis and Comparison of Scientific Programme's and Budgets 2007 (NABS 2007).
* U okviru cilja Opće unapređenje znanja: IR financiran iz drugih izvora uključena su i sredstva koja nije bilo moguće razvrstati prema društveno-ekonomskim ciljevima.
The objective General advancement of knowledge: RiD financed from other sources also includes funds which could not have been classified according to socio-economic objectives.

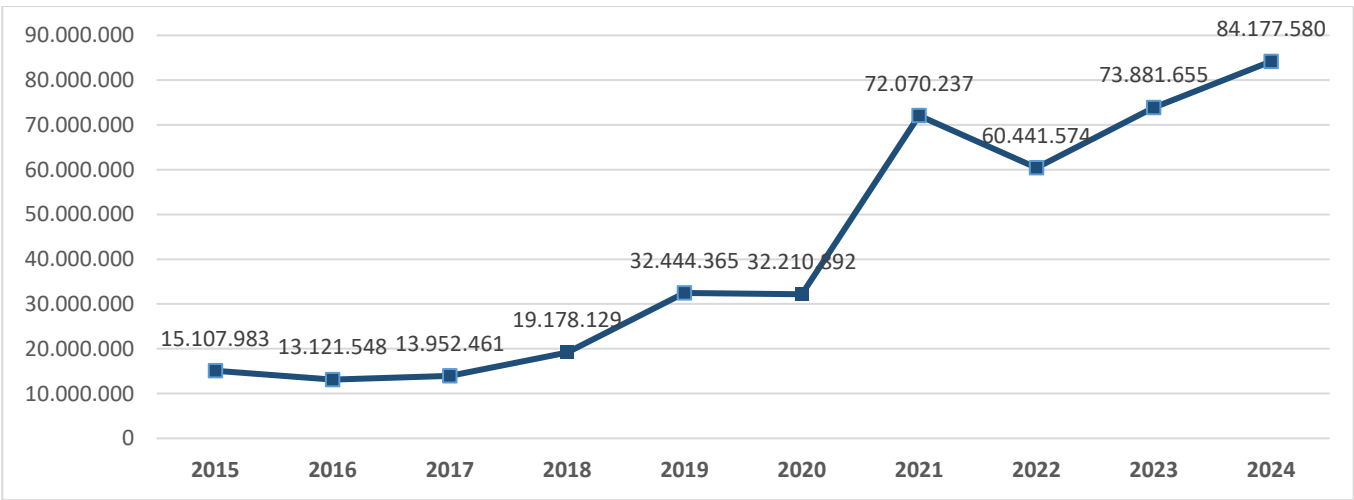
Grafikon 1. PRORAČUNSKA IZDVAJANJA ZA ISTRAŽIVANJE I RAZVOJ PREMA SEKTORU, 2024.

Graph 1. GOVERNMENT BUDGET ALLOCATIONS FOR RESEARCH AND DEVELOPMENT BY SECTOR, 2024

Grafikon 2. PRORAČUNSKA IZDVAJANJA ZA ISTRAŽIVANJE I RAZVOJ U BiH, 2015-2024.

Graph 2. GOVERNMENT BUDGET ALLOCATIONS FOR RESEARCH AND DEVELOPMENT IN BiH, 2015-2024

2. PRORAČUNSKA IZDVAJANJA U BOSNI I HERCEGOVINI ZA ISTRAŽIVANJE I RAZVOJ PREMA OBLASTIMA
ISTRAŽIVANJA I SEKTORU², 2024.

GOVERNMENT BUDGET ALLOCATIONS IN BOSNIA AND HERZEGOVINA FOR RESEARCH AND DEVELOPMENT BY FIELD OF
SCIENCE AND SECTOR², 2024

KM/BAM

	Ukupno	Poslovni sektor	Državni sektor	Visoko obrazovanje	Neprofitni sektor	Inozemstvo	
	Total	Business sector	Government sector	Higher education	Non-profit sector	Abroad	
UKUPNO	84 177 580	7 361 635	27 799 698	46 782 485	1 533 762	700 000	TOTAL
1. PRIRODNE NAUKE	12 790 325	1 364 709	7 771 912	3 412 042	241 662	-	1. NATURAL SCIENCES
1.1 Matematika	3 146 137	-	-	3 146 137	-	-	1.1 Mathematics
1.2 Računarske i informacijske znanosti	26 300	-	-	26 300	-	-	1.2 Computer and information sciences
1.3 Fizičke znanosti	99 290	-	59 590	39 700	-	-	1.3 Physical sciences
1.4 Kemijske znanosti	47 900	-	-	47 900	-	-	1.4 Chemical sciences
1.5 Znanost o Zemlji i povezane znanosti o okolišu	182 930	125 000	-	56 730	1 200	-	1.5 Earth and related Environmental sciences
1.6 Biološke znanosti	81 990	-	-	81 990	-	-	1.6 Biological sciences
1.7 Ostale prirodne znanosti	9 205 778	1 239 709	7 712 322	13 285	240 462	-	1.7 Other natural sciences
2. INŽENJERSTVO I TEHNOLOGIJA	6 681 644	-	1 794 891	4 886 753	-	-	2. ENGINEERING AND TECHNOLOGY
2.1 Građevinarstvo i arhitektura	2 533 451	-	1 239 142	1 294 309	-	-	2.1 Civil engineering
2.2 Elektrotehnika, elektronika i informacijsko inženjerstvo	3 407 154	-	-	3 407 154	-	-	2.2 Electrical engineering, Electronic engineering, Information engineering
2.3 Mašinsko inženjerstvo	34 740	-	-	34 740	-	-	2.3 Mechanical engineering
2.4 Kemijsko inženjerstvo	29 550	-	-	29 550	-	-	2.4 Chemical engineering
2.5 Materijali	17 500	-	-	17 500	-	-	2.5 Materials engineering
2.6 Medicinsko inženjerstvo	11 900	-	-	11 900	-	-	2.6 Medical engineering

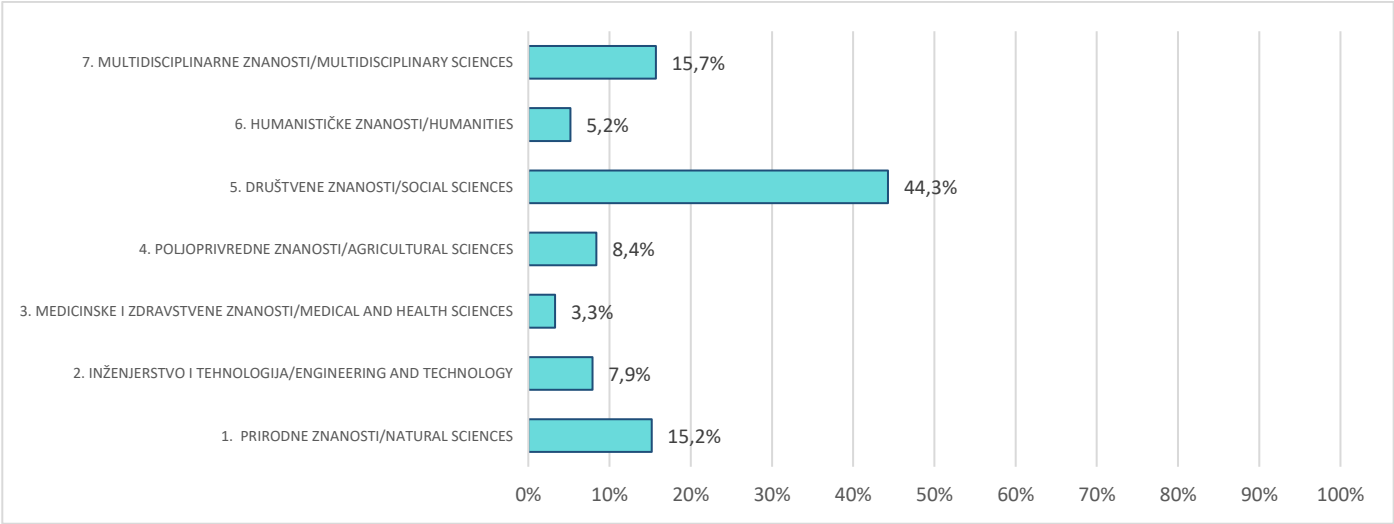
² Podaci su prikazani sukladno OECD metodološkim okvirom i Revidiranom klasifikacijom u području znanosti i tehnologije (FOS) u Priručniku Frascati. Data are presented in accordance with the OECD methodology framework and Revised Field of Science and Technology (FOS) Classification in The Frascati Manual

2.7 Inženjerstvo okoliša	27 300	-	9 000	18 300	-	-	2.7 Environmental engineering
2.8 Biotehnologija okoliša	-	-	-	-	-	-	2.8 Environmental biotechnology
2.9 Industrijska biotehnologija	3 500	-	-	3 500	-	-	2.9 Industrial biotechnology
2.10 Nano-tehnologija	-	-	-	-	-	-	2.10 Nano- technology
2.11 Ostala inženjerstva i tehnologije	616 549	-	546 749	69 800	-	-	2.11 Other engineering and technologies
3. MEDICINSKE I ZDRAVSTVENE ZNANOSTI	2 756 081	7 000	-	2 049 081	-	700 000	3. MEDICAL AND HEALTH SCIENCES
3.1 Osnovna medicina	145 680	-	-	145 680	-	-	3.1 Basic medicine
3.2 Klinička medicina	60 900	7 000	-	53 900	-	-	3.2 Clinical medicine
3.3 Zdravstvene znanosti	1 750 490	-	-	1 750 490	-	-	3.3 Health sciences
3.4 Medicinska biotehnologija	1 000	-	-	1 000	-	-	3.4 Medical biotechnology
3.5 Ostale medicinske znanosti	798 011	-	-	98 011	-	700 000	3.5 Other medical sciences
4. POLJOPRIVREDNE ZNANOSTI	7 055 718	5 979 126	3 000	1 073 592	-	-	4. AGRICULTURAL SCIENCES
4.1 Poljoprivredne biljne znanosti, šumarstvo i ribarstvo	156 700	8 800	3 000	144 900	-	-	4.1 Agriculture, Forestry, and Fisheries
4.2 Znanost o životinjama i mlijeku	2 920	-	-	2 920	-	-	4.2 Animal and Dairy science
4.3 Veterinarska znanost	25 200	15 300	-	9 900	-	-	4.3 Veterinary science
4.4 Poljoprivredna biotehnologija	884 862	-	-	884 862	-	-	4.4 Agricultural biotechnology
4.5 Ostale poljoprivredne znanosti	5 986 036	5 955 026	-	31 010	-	-	4.5 Other agricultural sciences
5. DRUŠTVENE ZNANOSTI	37 281 496	9 700	18 201 495	19 066 901	3 400	-	5. SOCIAL SCIENCES
5.1 Psihologija	18 900	-	-	18 900	-	-	5.1 Psychology
5.2 Ekonomija i poslovanje	92 000	9 700	3 000	79 300	-	-	5.2 Economics and Business
5.3 Pedagoške znanosti	26 100	-	-	26 100	-	-	5.3 Educational sciences
5.4 Sociologija	10 600	-	-	8 700	1 900	-	5.4 Sociology
5.5 Pravo	3 862 635	-	-	3 862 635	-	-	5.5 Law
5.6 Političke znanosti	21 800	-	-	21 800	-	-	5.6 Political science

5.7 Društvena i ekonomska geografija	16 850	-	-	16 850	-	-	5.7 Social and economic geography
5.8 Mediji i komunikacije	20 000	-	-	20 000	-	-	5.8 Media and communications
5.9 Ostale društvene znanosti	33 212 611	-	18 198 495	15 012 616	1 500	-	5.9 Other social sciences
6. HUMANISTIČKE ZNANOSTI	4 371 977	1 100	28 400	3 093 777	1 248 700	-	6. HUMANITIES SCIENCES
6.1 Historija i arheologija	2 955 615	-	-	2 955 615	-	-	6.1 History and Archaeology
6.2 Jezici i književnost	54 230	1 100	-	49 430	3 700	-	6.2 Languages and Literature
6.3 Filozofija, etika i religija	19 000	-	-	17 000	2 000	-	6.3 Philosophy, Ethics and Religion
6.4 Umjetnost	82 400	-	28 400	54 000	-	-	6.4 Arts (arts, history of arts, performing arts, music)
6.5 Ostale humanističke znanosti	1 260 732	-	-	17 732	1 243 000	-	6.5 Other humanities
7. MULTIDISCIPLINARNE ZNANOSTI*	13 240 339	-	-	13 200 339	40 000	-	7. MULTIDISCIPLINARY SCIENCES*

Grafikon 3. PRORAČUNSKA IZDVAJANJA ZA ISTRAŽIVANJE I RAZVOJ PREMA OBLASTIMA ISTRAŽIVANJA, 2024.

Graph 3. GOVERNMENT BUDGET APPROPRIATIONS FOR RESEARCH AND DEVELOPMENT BY FIELD OF SCIENCE, 2024

3. PRORAČUNSKA SREDSTVA BOSNE I HERCEGOVINE ZA ISTRAŽIVANJE I RAZVOJ PREMA DRUŠTVENO-EKONOMSKIM CILJEVIMA³ (USVOJENI PRORAČUN ZA 2024.)⁴

BUDGET APROPRIATIONS FOR RESEARCH AND DEVELOPMENT IN BOSNIA AND HERZEGOVINA BY SOCIO-ECONOMIC OBJECTIVES (ADOPTED BUDGET FOR 2024)

KM/BAM

Ukupno Total		
UKUPNO	99 217 055	TOTAL
Istraživanje i eksploatacija Zemlje (01)	2 222 937	Exploration and exploitation of the Earth (01)
Očuvanje okoliša (02)	1 834 250	Environment (02)
Istraživanje i eksploatacija svemira (03)	-	Exploration and exploitation of space (03)
Transport, telekomunikacije i ostale infrastrukture (04)	26 513	Transport, telecommunication and other infrastructures (04)
Energija (05)	-	Energy (05)
Industrijska proizvodnja i tehnologija (06)	1 000 000	Industrial production and technology (06)
Zdravstvo (07)	-	Health (07)
Poljoprivreda (08)	6 000 000	Agriculture (08)
Obrazovanje (09)	44 246 674	Education (09)
Kultura, rekreacija, religija i masovni mediji (10)	5 444 000	Culture, recreation, religion and mass media (10)
Politički i društveni sistemi, strukture i proces (11)	-	Political and social systems, structures and processes (11)
Opće unapređenje znanja*: IR financiran iz općih fondova sveučilišta (12)	33 751 241	General advancement of knowledge*: R&D financed from GUF (12)
Opće unapređenje znanja*: IR financiran iz drugih izvora (13)	4 691 440	General advancement of knowledge*: R&D financed from other sources (13)
Odbrana (14)	-	Defense (14)

³ Podaci su prikazani prema Nomenklaturi za analizu i podređenje naučnih programa i proračuna iz 2007.godine (NABS 2007)
Data are presented in accordance with the Nomenclature for the Analysis and Comparison of Scientific Programme's and Budgets 2007 (NABS 2007).
⁴ Prethodni podaci
Preliminary results
* U okviru cilja Opće unapređenje znanja: IR financiran iz drugih izvora uključena su i sredstva koja nije bilo moguće razvrstati prema društveno-ekonomskim ciljevima.
The objective General advancement of knowledge: RiD financed from other sources also includes funds which could not have been classified according to socio-economic objectives

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Izvori i metode prikupljanja podataka

Podaci saopćenja su rezultat statističke obrade godišnjeg izvještaja „Budžetska izdvajanja za istraživanje i razvoj, 2024-2025”.

Za razliku od statističkog istraživanja gdje su izvještajne jedinice institucije koje provode aktivnosti istraživanja i razvoja, ovo istraživanje se odnosi na institucije koje financiraju aktivnosti istraživanja i razvoja.

Ovim istraživanjem prikupljaju se podaci o izdvajanjima za istraživanje i razvoj iz proračuna institucija Bosne i Hercegovine i budžeta entitetskih institucija i Distrikta Brčko prema društveno-ekonomskim ciljevima, oblastima istraživanja i sektoru. Cilj istraživanja je praćenje istraživačko-razvojne politike države preko njenog financiranja istraživačko-razvojnih aktivnosti.

Jedinice izvješća (financijeri istraživanja i razvoja) prikazuju realizirana proračunska sredstva (ukoliko postoje, nakon rebalansa budžeta) za istraživanje i razvoj i planirana proračunska sredstva za istraživanje i razvoj (ukoliko postoje, prije rebalansa).

Metodologija za provođenje istraživanja je usklađena sa međunarodnim standardima koje je postavio OECD i objavio u Frascati priručniku (*The Measurement of Scientific and Technological Activities – Frascati Manual, 2015*; izdavač: OECD).

Definicije

Definicije područja istraživanja i razvoja se temelje na međunarodnim standardima koje je postavio OECD i objavio u Frascati priručniku (*The Measurement of Scientific and Technological Activities – Frascati Manual, 2015*; izdavač: OECD).

Istraživanje i razvoj (IR) obuhvaća kreativan i sistematičan rad koji se poduzima u cilju povećanja znanja – uključujući znanje o čovjeku, kulturi i društvu – i osmišljavanju novih primjena raspoloživog znanja. Dijeli se na: temeljna istraživanja, primijenjena istraživanja i eksperimentalni razvoj.

Osnovna istraživanja obuhvaćaju eksperimentalni ili teorijski rad koji se prvenstveno poduzima radi sticanja novih znanja o temeljnim osnovama pojava i vidljivih činjenica, bez ikakve posebne primjene ili upotrebe u vidu.

Primijenjena istraživanja obuhvaćaju svojstvena istraživanja koja se poduzimaju u cilju sticanja novih znanja, te su prvenstveno usmjerena ka specifičnom, praktičnom cilju ili predmetu.

Eksperimentalni razvoj je sistematski rad, utemeljen na znanjima stečenim iz istraživanja i praktičnog iskustva,

NOTES ON METHODOLOGY

Sources and methods of data collection

The data of release are result of the statistical processing of the annual report of the “Government Budget Appropriations for Research and Development 2024-2025”.

As opposed to the research imposed to institutions engaged in the research and development (RiD) activities, this survey focuses on institutions that finance the RiD activity.

This research collects data on research and development allocations from the budgets of the institutions of Bosnia and Herzegovina and the budgets of the entity institutions as well as the Brčko District according to socio-economic objectives, field of science and sector. The aim of the research is to monitor the research and development policy of the state through its financing of research and development activities.

Reporting units (RiD financiers) show the realised budget funds (if any, after the budget rebalance) for research and development and the planned budget funds for research and development (if any, before the rebalance).

Methodology used while conducting this survey is harmonised with the international standards established by OECD and published in the Frascati Manual (*The Measurement of Scientific and Technological Activities – Frascati Manual, 2015*; publisher: OECD).

Definitions

Definitions of the field of research and development are based on international standards set by the OECD and published in the Frascati Manual (*The Measurement of Scientific and Technological Activities – Frascati Manual, 2015*; publisher: OECD).

Research and development (RiD) comprise creative and systematic work undertaken in order to increase the stock of knowledge – including knowledge of humankind, culture and society – and to devise new applications of available knowledge. It is divided into three activities: basic research, applied research and experimental development.

Basic research is experimental or theoretical work undertaken primarily to acquire new knowledge of the underlying foundations of phenomena and observable facts, without any particular application or use in view.

Applied research is original investigation undertaken in order to acquire new knowledge, however, it is directed primarily towards a specific, practical aim or objective.

Experimental development is systematic work, drawing on knowledge gained from research and practical

koje je, prije svega, usmjereno na uvođenje novih ili znatno poboljšanje postojećih postupaka, proizvoda i usluga.

Poslovni sektor obuhvaća preduzeća (privredne subjekte) i organizacije čija je primarna aktivnost tržišna proizvodnja robe i usluga i njihova prodaja po ekonomskim značajnim cijenama, kao i istraživačko-razvojne jedinice u sastavu preduzeća.

Sektor visokog obrazovanja obuhvaća sva sveučilišta, visoke tehnološke i druge institucije koje pružaju formalne programe tercijarnog obrazovanja, bez obzira na njihov izvor financiranja ili pravni status, kao i sve istraživačke institute, centre, eksperimentalne stanice i klinike koje svoje istraživačko-razvojne aktivnosti imaju pod izravnim kontrolom ili kojima upravljaju ustanove visokog obrazovanja.

Državni sektor se sastoji od svih jedinica centralne (federalne), regionalne (državne) ili lokalne (općinske) vlasti, uključujući fondove socijalnog osiguranja, osim onih jedinica koje pružaju usluge visokog obrazovanja ili odgovaraju opisu visokoškolskih ustanova danim u Frascati priručniku, kao i sve neprofitne nevladine organizacije koje kontrolišu vladine jedinice, a koje nisu dio sektora visokog obrazovanja. Državni sektor ne uključuje javna preduzeća, čak i kada je sav kapital takvih korporacija u vlasništvu državnih jedinica. Javna preduzeća su uključena u sektor poslovnih poduzeća.

Sektor neprofitnih organizacija obuhvaća pravne osobe, registrirane u svrhu proizvodnje dobara i usluga, čiji status im ne dozvoljava da budu izvor prihoda, zarade ili druge financijske dobiti za jedinice koje osnivaju, kontrolišu ili financiraju njima. Mogu se baviti tržišnom ili netržišnom proizvodnjom.

Kratice:

IR – istraživanje i razvoj

BES – poslovni sektor

GOV – državni sektor

HES – visoko obrazovanje

PNP – Neprofitni sektor

experience and producing additional knowledge, which is directed to producing new products or processes or to improving existing products or processes.

***Business sectors** includes companies (enterprises) and organizations whose primary activity is the market production of goods and services and their sale at economically significant prices, as well as research and development units within the company.*

*The **Higher education sector** comprises all universities, colleges of technology and other institutions providing formal tertiary education programs, whatever their source of finance or legal status, and all research institutes, centers, experimental stations and clinics that have their R&D activities under direct control of, or are administered by, tertiary education institutions.*

*The **Government sector** consists of all units of central (federal), regional (state) or local (municipal) government, including social security funds, except those units that provide higher education services or fit the description of higher education institutions provided in Frascati manual, as well as all non-profit organisations that are controlled by government units that are not part of the Higher education sector. The sector does not include public corporations, even when all the equity of such corporations is owned by government units. Public enterprises are included in the Business enterprise sector.*

***Sector of non-profit organizations** covers legal entities, created for the purpose of producing goods and services, whose status does not permit them to be a source of income, profit or other financial gain for the units that establish, control or finance them. They can be engaged in market or non-market production.*

Abbreviations:

RiD – Research and Development

BES – Business sector

GOV – Government sector

HES – Higher education

PNP – Non-profit sector

Publikuje Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26
Published by the Agency for Statistics of the Bosnia and Herzegovina, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Telefon/Phone: +387 (33) 911 911 | Telefaks/Telefax: +387 (33) 220 622
Elektronska pošta/E-mail: bhas@bhas.gov.ba | Internetska stranica/Web site: www.bhas.gov.ba

Odgovorne osobe/Responsible persons:

Fahir Kanlić, šef Odjela za statistiku industrije i građevinarstva
Fahir Kanlić, Head of Department for Industry and Construction Statistics

Vesna Čužić, ravnateljica
Vesna Čužić, Director

Priopćenje priredila: Dženita Babić
Prepared by: Dženita Babić

Razmislite o očuvanju okoliša prije tiskanja dokumenta.
Please consider the environment before printing this document.